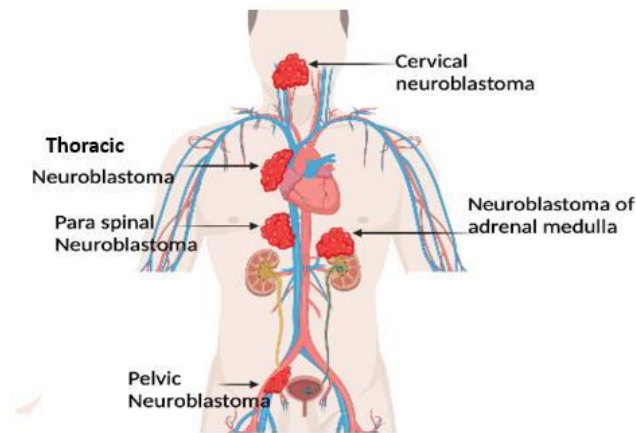

นิวโรบลาสโตมา (Neuroblastoma)

ข้อมูลสำหรับผู้ป่วย – สิ่งที่คุณควรรู้และควรถาม

นิวโรบลาสโตมาคืออะไร?

นิวโรบลาสโตมา หรือมะเร็งของเนื้อเยื่อประสาท เป็นมะเร็งชนิดหนึ่งที่เกิดจากการเติบโตมากเกินไปของเซลล์ประสาทตัวอ่อนที่เรียกว่า นิวโรบลาส (neuroblasts) เป็นมะเร็งที่พบบ่อยที่สุดในทารกแรกเกิด พบประมาณ 1 ใน 8,000 ราย ส่วนใหญ่เกิดขึ้นที่ต่อมหมวกไตซึ่งอยู่เหนือไตทั้งสองข้าง แต่สามารถเกิดขึ้นในส่วนอื่น ๆ ของร่างกายได้เช่นกัน

ดัดแปลงจาก: Maki E, et al. J Ultrasound Med 2014; 33:895-904

รูปถ่ายเป็นภาพวาดแสดงตำแหน่งต่าง ๆ ในร่างกาย ที่สามารถเกิดนิวโรบลาสโตมาได้ รูปขวามือเป็นภาพอัลตราซาวด์ทารกในครรภ์แสดงต่อมหมวกไตที่มีขนาดใหญ่ขึ้นและมีเนื้องอกอยู่ภายใน โดยเนื้องอกดังกล่าวมีเนื้อเยื่อสีเทาล้อมรอบ และมีของเหลวสีดำรูปทรงกลมอยู่ตรงกลาง

ตรวจพบได้อย่างไร?

ส่วนใหญ่ของทารกในครรภ์ที่มีนิวโรบลาสโตมาจะตรวจพบได้จากการตรวจอัลตราซาวด์เฉพาะในไตรมาสสุดท้ายของการตั้งครรภ์ โดยจะพบต่อมหมวกไตมีขนาดใหญ่กว่าปกติ และมีของเหลวอยู่ภายใน

สาเหตุคืออะไร?

สาเหตุที่แท้จริงยังไม่ทราบแน่ชัด เชื่อกันว่าอาจเกิดจากความผิดปกติในขั้นตอนการพัฒนาของเซลล์ประสาทในระยะแรก ส่งผลให้เซลล์มีการเจริญเติบโตผิดปกติ และกลายเป็นเนื้องอก ซึ่งอาจเกิดจากการได้รับยาบางประเภท เช่น ยาเฟนิโทอิน (phenytoin) ซึ่งเป็นยากันชัก ยาระงับปวดกลุ่มโอปิออยด์ (opiates) การได้รับสารพิษ การติดเชื้อไวรัสบางชนิด และการขาดกรดโฟลิก เป็นต้น ทั้งนี้ผู้ป่วยส่วนใหญ่มักจะหาสาเหตุไม่ได้

นิวโรบลาสโตมา (Neuroblastoma)

ข้อมูลสำหรับผู้ป่วย – สิ่งที่คุณควรรู้และควรถาม

ควรทำการตรวจเพิ่มเติมหรือไม่?

คุณอาจได้รับคำแนะนำให้ตรวจเพิ่มเติม เช่น:

- การตรวจอัลตราซาวด์เพิ่มเติม เพื่อติดตามการเจริญเติบโตของทารกในครรภ์ ประเมินขนาดและลักษณะของเนื้องอก และตรวจหาการแพร่กระจายของเนื้องอกไปยังอวัยวะอื่น เช่น ตับ รก และสายสะดือ
- การตรวจอัลตราซาวด์ดอปเพลอร์ (Doppler ultrasound) เพื่อตรวจหาภาวะซีดของทารกในครรภ์
- การตรวจอัลตราซาวด์หัวใจทารกในครรภ์อย่างละเอียด (fetal echocardiogram) เพื่อตรวจดูโครงสร้างและการทำงานของหัวใจอย่างละเอียด
- การตรวจเอ็มอาร์ไอ (MRI) ทารกในครรภ์ เพื่อยืนยันการวินิจฉัย และตรวจหาการแพร่กระจายของเนื้องอก แต่ทั้งนี้ไม่จำเป็นต้องตรวจเอ็มอาร์ไอทุกราย และการตรวจเอ็มอาร์ไออาจไม่มีให้บริการในทุกพื้นที่

ควรเฝ้าระวังอะไรระหว่างการตั้งครรภ์?

ในระยะก่อนคลอด แพทย์จะตรวจติดตามการเจริญเติบโตของทารกในครรภ์อย่างใกล้ชิด และติดตามขนาดของเนื้องอก แม้ว่าจะพบน้อยมาก แต่ในบางราย ทารกอาจมีการบวมของผิวหนัง หรือมีการสะสมของเหลวในส่วนอื่นของร่างกาย จนเกิดเป็นภาวะบวมน้ำ (hydrops) ซึ่งสามารถพบได้จากการตรวจอัลตราซาวด์ ในบางราย มารดาอาจเกิดภาวะครรภ์เป็นพิษ (preeclampsia) ซึ่งเป็นภาวะที่มีความดันโลหิตสูง และโปรตีนรั่วในปัสสาวะ ซึ่งแพทย์จะเฝ้าระวังภาวะนี้ด้วยเช่นกัน สำหรับวิธีการคลอด สามารถคลอดทางช่องคลอดได้หากขนาดของท้องของทารกในครรภ์ไม่ใหญ่มาก

มีผลต่อทารกหลังคลอดอย่างไร?

ทารกหลังคลอดอาจต้องตรวจเลือด และตรวจทางรังสีด้วยเอกซเรย์คอมพิวเตอร์ (CT) หรือเอ็มอาร์ไอ เพื่อยืนยันการวินิจฉัยและวางแผนการรักษา หากตรวจพบว่ามียิวโรบลาสโตมาจริง จะต้องพบกุมารแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านมะเร็งเพื่อดูแลรักษาอย่างเหมาะสมต่อไป

หลังคลอด นิวโรบลาสโตมาส่วนใหญ่จะมีขนาดคงที่ บางรายอาจหายไปเองโดยไม่ต้องรักษา ทารกส่วนใหญ่จะมีอาการดีขึ้นหลังได้รับการรักษา

จะเกิดขึ้นอีกหรือไม่?

โอกาสเกิดซ้ำในครรภ์ครั้งถัดไปน้อย มีเพียงร้อยละ 1-2 ที่อาจเกิดซ้ำหากมีสาเหตุมาจากการถ่ายทอดทางพันธุกรรม

นิวโรบลาสโตมา (Neuroblastoma)

ข้อมูลสำหรับผู้ป่วย – สิ่งที่คุณควรรู้และควรถาม

คำถามอื่น ๆ ที่ควรถาม:

- เนื้ออกเกิดเฉพาะที่ต่อมหมวกไตใช่หรือไม่?
- มันใจมากแค่ไหนไหนว่าเป็นนิวโรบลาสโตมา?
- จะต้องตรวจอัลตราซาวด์บ่อยแค่ไหน?
- จำเป็นต้องคลอดก่อนกำหนดหรือไม่?
- ทารกจำเป็นต้องรักษาตั้งแต่อยู่ในครรภ์หรือไม่?
- ควรคลอดที่ไหน?
- ทารกหลังคลอดจะได้รับการดูแลที่ดีที่สุดที่ไหน?
- ทารกหลังคลอดจะต้องผ่าตัดหรือไม่?
- จะเกิดอะไรขึ้นหากมะเร็งเริ่มแพร่กระจายระหว่างตั้งครรภ์?
- สามารถพบทีมแพทย์ที่จะดูแลทารกหลังคลอดล่วงหน้าได้หรือไม่?

ข้อสงวนสิทธิ์:

เนื้อหาใน [แผ่นพับนี้/เว็บไซต์ของเรา] จัดทำขึ้นเพื่อให้ข้อมูลทั่วไปเท่านั้น ไม่ได้มีเจตนาที่จะเป็นคำแนะนำทางการแพทย์ที่คุณควรยึดถือ คุณต้องขอรับคำแนะนำทางการแพทย์จากผู้เชี่ยวชาญหรือแพทย์เฉพาะทางที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์เฉพาะของคุณ ก่อนที่จะดำเนินการหรือตัดสินใจดำเนินการใด ๆ ตามเนื้อหาใน [แผ่นพับนี้/เว็บไซต์ของเรา] แม้ว่าเราจะพยายามปรับปรุงข้อมูลใน [แผ่นพับ/เว็บไซต์ของเรา] เราไม่ได้ให้การรับรอง การประกัน หรือการค้ำประกันใด ๆ ไม่ว่าจะโดยชัดแจ้งหรือโดยนัยว่าเนื้อหาใน [แผ่นพับ/เว็บไซต์ของเรา] มีความถูกต้อง ครบถ้วน หรือเป็นข้อมูลล่าสุด

ปรับปรุงล่าสุด: ตุลาคม 2022